

Gdańsk 20.07.2025

Dr hab. Piotr Mikołajczak

Wydział Wzornictwa

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

RPW/3199/2025 P
Data : 2025-08-18

Opina recenzenta opracowana w związku z przeprowadzeniem postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętego w dniu 31 marca 2025 r., na wniosek dr. Desy Teija Gumilara,

Recenzja powstała w oparciu o dostarczoną dokumentację:

- wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego,
- wykaz osiągnięć naukowych/artystycznych oraz inne informacje dotyczące działalności zawodowej habilitanta,
- autoreferat wraz z opisem i dokumentacją fotograficzną wskazanego do oceny osiągnięcia,
- portfolio prac projektowych z okresu do uzyskania stopnia doktora,
- portfolio prac projektowych z okresu po uzyskaniu stopnia doktora,
- portfolio dydaktyczne z lat 2019–2024.

.....

Informacje o habilitancie

Życiorys Pana Desy Teija Gumilara nie pozwala na schematyczne wyliczenie typowych etapów edukacji, rozwoju zawodowego i naukowego habilitanta. Jego historia ma wiele zwrotów i jest oparta na odważnych decyzjach. Pan Gumilar urodził się w 1973 roku, niemal po przeciwnej stronie globu, w Bandungu w zachodniej części wyspy Jawa należącej do Indonezji. Jak znalazł się w 2025 roku w stolicy województwa kujawsko-pomorskiego w roli habilitanta? O tym można dowiedzieć się z pierwszej części obszernego Autoreferatu. Autor przybliży w nim Indonezję, podając informacje dotyczące położenia geograficznego, liczby ludności, historii po sytuację ekonomiczną w ostatnich dziesięcioleciach. Na tym tle przedstawia decyzje, które zaprowadziły go do egzaminów na Wydział Sztuki i Designu, Institut Teknologi w Bandung. Egzaminy odbyły się przy imponującej frekwencji. Z ponad 5000 kandydatów przyjęto 108 wybrańców, wśród nich znalazł się Pan Desy Teija Gumilar. Habilitant wspomina, że bycie studentem wzornictwa napawało go dumą i z pasją opowiada o kolejnych semestrach czteroletnich studiów inżynierskich. Pod koniec studiów, w 1997 roku Pan Gumilar wyrusza do Europy, na roczną praktykę w biurze projektowym w Niemczech. Przygotował się do tego wcześniej, ucząc się języka niemieckiego.

W trakcie pobytu w Europie, Pan Gumilar pracował jako projektant wzornictwa w Niemczech, ale odwiedzał też liczne europejskie miasta. Podczas tych podróży zwiedził wiele kluczowych europejskich ośrodków, związanych z nauczaniem projektowania. Obok szkół niemieckich, odwiedził uczelnie w Austrii, Finlandii, Holandii a także w Polsce - Akademię Sztuk Pięknych w Poznaniu. Po rocznym pobycie w Europie, w 1998 roku Pan Gumilar wrócił do macierzystej uczelni, by zakończyć studia dyplomem. Zaraz po jego obronie, został asystentem w Institut Teknologi w Bandung. W latach 1998–2002 współprowadził tam zajęcia w pracowniach projektowania obiektów użyteczności publicznej, projektowania produktów przemysłowych i technik prezentacji. W tym samym czasie założył własne studio, które oferowało na lokalnym rynku usługi projektowe oraz prototypowanie z tworzyw sztucznych i metalu. Jego praca w Indonezji koncentrowała się na projektowaniu produktów elektronicznych oraz sprzętu szpitalnego i medycznego dla miejscowych producentów. Mimo innych warunków ekonomicznych i kulturowych, pomocne w rozwoju działalności projektowej okazały się doświadczenia zdobyte podczas praktyki w niemieckiej firmie projektowej Babel Design. W 2001 roku habilitant wraca do Europy, ponownie pracuje w biurze projektowym i uzupełnia edukację studiami magisterskimi na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Dyplom magistra z wynikiem celującym uzyskuje w 2002 roku pod okiem promotora prof. Włodzimierza Dreszera na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa. W tym czasie habilitant rozpoczyna również współpracę projektową z ambasadą Indonezji w Polsce. Jak wspominałem na wstępie życiorys habilitanta ma wiele wątków dziejących się równocześnie. Od 2004 roku otwiera się nowy rozdział w jego życiu, oprócz aktywnych działań jako designer, rozpoczyna pracę jako wykładowca w Instytucie Orientalistyki Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pracował tam przez 15 lat, najpierw jako wykładowca, później jako starszy wykładowca, prowadząc zajęcia z przedmiotów takich jak Wstęp do wiedzy o Azji Południowo-Wschodniej, Historii Indonezji i Malezji, Religioznawstwa i innych. Rok wcześniej, w 2003 roku Pan Gumilar podjął studia doktoranckie na ASP w Poznaniu, realizując badania nad projektami dla osób z niepełnosprawnościami. Promotorem pracy doktorskiej ponownie był prof. Włodzimierz Dreszer. W 2006 roku Pan Desy Teija Gumilar uzyskuje stopień doktora w dziedzinie sztuki plastycznej, w dyscyplinie sztuki użytkowej. W ciągu kolejnych lat, oprócz pracy na Uniwersytecie intensywnie zajmuje się m.in. projektowaniem mebli, stoisk targowych, sprzętu sportowego, wyposażenia szpitalnego oraz realizacją projektów graficznych dla klientów w Polsce, Niemczech, Tajwanie i Indonezji. Ważnym wydarzeniem w życiorysie habilitanta jest zatrudnienie go w 2019 roku w Katedrze Wzornictwa na Wydziale Sztuk Projektowych Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich (dawniej UTP), gdzie pracuje na stanowisku adiunkta. W trakcie pracy na PB opracował m.in. projekt obudowy respiratora stacjonarnego CoVIVentil-UCM02.

.....

Opinia o Autoreferacie

Ze stron Autoreferatu dr. Desy Teija Gumilara wyłania się obraz pracowitego, konsekwentnego i ambitnego człowieka, który skutecznie realizuje powzięte cele. Jako projektant wzornictwa habilitant posiada duże doświadczenie oraz wiedzę na temat realizacji procesu projektowego a także umiejętności, które pozwalają mu z powodzeniem realizować jego etapy. Należy do nich m.in. znajomość technologii tworzyw sztucznych i wykorzystanie jej w prototypowaniu produktów. Mimo dużego doświadczenia w projektowaniu, habilitant nie zatracił potrzeby rozwoju i ciągłego zdobywania wiedzy oraz nowych doświadczeń zawodowych.

Godny uwagi jest stosunek habilitanta, do swoich projektów, które traktuje jako kolejne doświadczenia na drodze rozwoju twórczego. Nie wyolbrzymia ich znaczenia i wyciąga z nich wnioski, by doskonalić swą działalność projektową. W jej opisie habilitant jest prostolinijny i szczery, obnażając kulisy powstawania niektórych projektów, takie jak trudne przeprawy z inwestorami, którzy nie mieli jeszcze świadomości potrzeby stosowania własnych rozwiązań wzorniczych, czy zbyt silny wpływ działu marketingu na kształt projektu. Nie unika też opisu własnych dylematów i porażek projektowych. Ta rozbijająca autentyczność w opisie działalności może być po części usprawiedliwieniem dla bardzo obszernego Autoreferatu (108 stron w polskiej wersji). Podzielony jest on tematycznie na kilka części. Pierwsza to kilkunastostronicowe przybliżenie Indonezji, gdzie rozpoczynał pracę jako projektant oraz dydaktyk. Strony od 16 do 54 są życiorysem zawodowym, ukazany poprzez opis współpracy z firmami w Azji i Europie. Ta część obejmuje także edukację w Polsce i związanie się z polskimi uczelniami oraz inwestorami. Opis wskazanego dzieła, którym jest respirator CoViVENTIL–UCM02 znajduje się na stronach od 55 do 60. Strony od 71 do 89 opisują działalność dydaktyczną. Pozostałe strony to wykaz działalności organizacyjnej, naukowej, współpracy z innymi uczelniami, a także powtórzony wykaz projektów, referatów, publikacji i wystaw, który znajduje się już w innym dokumencie.

Celem Autoreferatu powinno być przybliżenie kierunku działań twórczych habilitanta, zwłaszcza po uzyskaniu stopnia doktora, jego metod i zainteresowań w pracy badawczej (twórczej) i dydaktycznej. Autoreferat powinien szczególnie koncentrować się na prezentacji wybranego oryginalnego osiągnięcia twórczego. Nie powinien być poszerzonym życiorysem, czy dokładnym opisem współpracy ze wszystkimi inwestorami, a takie wrażenie można odnieść ze znaczącej części opracowania dr. Gumilara, kiedy dzieli się opisami niemal wszystkich projektów zrealizowanych od czasu studiów. W opracowaniu nie brakuje refleksji na temat autorskiego podejścia do projektowania, jednak trzeba je wydobywać ze szczegółowych opisów pracy nad poszczególnymi projektami.

Szkoda, że w części Autoreferatu poświęconej opisowi twórczości nie pojawiła się konkluzja na temat doświadczeń z pracy projektowej i jej metod, swoiste *credo* projektowe habilitanta. Inaczej autor postąpił w części Autoreferatu poświęconej pracy dydaktycznej. Tu w jasny, metodyczny sposób przedstawia bliską mu filozofię nauczania, zwracając uwagę na cele i sposoby dążenia do nich. Zwraca uwagę na stosowaną przez siebie metodologię, na techniki współpracy wykładowcy ze studentami, stopniowanie wiedzy na poszczególnych etapach kształcenia, wreszcie przytacza programy studiów wraz z przykładowymi ćwiczeniami. Całość jest przekonująca i prezentuje habilitanta jako zaangażowanego dydaktyka, wykonującego z pasją swoją misję nauczania.

Podsumowując, Autoreferat Pana Desy Teija Gumilara, to opracowanie, które przedstawia habilitanta jako dojrzałego projektanta i dydaktyka, posiadającego kompetencje, wiedzę i umiejętności stosowne do stopnia o jaki się ubiega. Niestety to wrażenie nieco osłabia forma Autoreferatu, która jest nadmiarowa, a istotne informacje są przytłoczone przez mniej znaczące dygresje. Z recenzenckiej powinności nie mogę pominąć uwagi o licznych błędach w tekście opracowania. Oprócz częstych błędów gramatycznych w deklinacji i obocznościach, na stronach Autoreferatu powszechnie zdarzają się błędy typograficzne, m.in. takie jak brak spacji pomiędzy wyrazami. Po części usprawiedliwiam błędy gramatyczne tym, że język polski nie jest językiem ojczystym autora. Z drugiej strony, uważam, że należy zadbać o to, by tak istotne dokumenty nie budziły zastrzeżeń formalnych i warto poddać je profesjonalnej korekcie językowej oraz korekcie składu.

.....
Ocena osiągnięć twórczych.

Habilitant prezentuje osiągnięcia twórcze w dwóch tomach Portfolio. Pierwszy z nich obejmuje okres przed uzyskaniem stopnia doktora, czyli lata 1997–2006. Drugi tom, przedstawia prace z okresu po uzyskaniu stopnia doktora, czyli z lat 2006–2024. W tym tomie znajduje się również dokumentacja wskazanego osiągnięcia, respiratora CoViVENTIL–UCM02. Habilitant załącza też Wykaz osiągnięć w postaci osobnego dokumentu. Z okresu 1997–2006 pochodzi 50 osiągnięć projektowych, z czego 25 to zrealizowane i wdrożone projekty, pozostałe projekty są koncepcjami, często zakończonymi prototypem lub są pracami zrealizowanymi w ramach edukacji. W okresie 2006–2024 habilitant wykazał również 50 projektów, z czego tylko jeden projekt jest pracą studyjną, pozostałe to projekty wykonane na zlecenia inwestorów.

Zacznę od drobnej uwagi dotyczącej prezentacji dorobku. Podanie wszystkich zrealizowanych projektów w formie Wykazu jest słuszne, wątpliwość budzi prezentowanie ich w podobny sposób w tomach Portfolio. Powinno ono służyć prezentacji wybranych realizacji, określających charakter twórczości autora i stanowiących znaczący wkład w rozwój dyscypliny.

Prezentacja w Portfolio niemal wszystkich zrealizowanych w ciągu ponad 25 lat projektów bez selekcji, z jednej strony jest oznaką szczerości i autentyzmu, z drugiej zaś strony utrudnia ustalenie priorytetowych dla autora zagadnień projektowych.

Dr Gumilar jest autorem dziesiątek wdrożonych projektów, od wielkoskalowych stanowisk targowych, przez specjalistyczne obiekty medyczne i sportowe, po drobne przedmioty codziennego użytku, produkowane masowo i powszechnie dostępne. To ważna sfera projektowania, która poprzez skalę oddziaływania ma duży wpływ na kształtowanie estetyki przestrzeni prywatnych i publicznych. Nie sposób skomentować całego, tak bogatego dorobku habilitanta, dlatego wspomnę tu o kilku grupach projektów, czy też zakresach istotnych w działalności projektowej autora. Z pewnością należą do nich projekty sprzętu medycznego i te należy wyróżnić, jako ważne w jego dorobku. Pojawiają się one niemal od początku działalności twórczej autora, aż do współczesności. Pierwszy projekt łóżka szpitalnego *Supramak* habilitant zrealizował dla firmy PT. MAK, tuż po ukończeniu studiów projektowych w Indonezji w 2000 roku. Było to wówczas nowoczesne łóżko, które miało konkurować z droższym sprzętem japońskiego producenta. Projekt dobrze przyjęty w krajach azjatyckich, sprzedawany był też w Europie oraz w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Według informacji producenta, do 2017 roku sprzedano 200 000 sztuk tego modelu, a sam producent awansował do rangi największego w Indonezji wytwórcy sprzętu medycznego. Oprócz łóżka szpitalnego dr Gumilar zaprojektował dla PT. MAK także szpitalną szafkę przyłóżkową, szuflady apteczne, sprzęty do ekspozycji oraz salon wystawowy marki.

W tym wczesnym okresie działalności habilitant współpracował także z innymi firmami produkującymi sprzęt medyczny, była to firma, PT. ABADI NUSA, dla której oprócz projektów graficznych wykonał projekty opasek uciskowych. Interesująca jest współpraca habilitanta z indonezyjskim Narodowym Instytutem Energii Atomowej. Na wyróżnienie zasługuje tu zrealizowany projekt wózka do ultrasonografii. Dla firmy PT. SKN habilitant zaprojektował m.in. wdrożony mobilny Doppler do badania płodu oraz przenośny inhalator-nebulizator ultradźwiękowy, który pozostał w fazie studyjnej jako prototyp. Firma PT. SKN jest o tyle ważna w karierze zawodowej Desy Teija Gumilara, że po zakończeniu współpracy, zaprosiła go ponownie po 17 latach do opracowania projektów sprzętu medycznego. Takie powroty do współpracy z inwestorami świadczą o jakości i skuteczności działań projektanta. Umiejętności zdobyte przy projektach na przełomie wieków oraz po 20 latach praktyki projektowej zaprocentowały w 2019 roku podczas opracowania dwóch nowych projektów łóżek szpitalnych. Pierwsze z nich, to luksusowe łóżko przeznaczone do wyspecjalizowanych sal OIOM. Łóżko posiada rozbudowany elektryczny system sterowania jego funkcjami, dostępny niezależnie dla pacjenta i personelu medycznego.

Szczytom łóżka oraz jego bokom wykonanym z polipropylenu, projektant nadał charakter nowoczesnego, bezpiecznego, profesjonalnego sprzętu. Miękkie linie opisujące ich kształt, zestawione z prostymi zastosowanymi przy otworach uchwytów tworzą udany balans kompozycyjny. Uzupełnieniem projektu łóżka jest wskaźnik wychylenia, zaprojektowany w 2019 roku dla tego samego inwestora. Łóżko, którego projekt wykonał habilitant zostało nagrodzone Brązową Nagrodą na Międzynarodowych Targach Wynalazczości i Innowacji E-NNOVATE, które odbyły się w maju 2023 roku w Bydgoszczy. Drugie łóżko zaprojektowane i wdrożone w dwóch wariantach, to manualny model *standard*. To obiekt o prostszej konstrukcji i wymagający mniejszych nakładów finansowych i czasowych w produkcji. Sprawdziło się to w roku 2020 podczas epidemii Covid. W Indonezji sprzedano wówczas 1200 sztuk tego modelu.

Projekty łóżek szpitalnych wymagają dużej wiedzy na temat ergonomii, bezpieczeństwa konstrukcji, zastosowania materiałów i ich technologii a także wyczucia estetycznego oraz umiejętności nadania tym szczególnym przedmiotom wyglądu, wzbudzającego zaufanie i poczucie bezpieczeństwa. Projektant wywiązał się z tych zadań, udowadniając rozległą wiedzę technologiczną i umiejętności projektowe.

.....

Kolejną dziedziną w jakiej habilitant ma znaczący dorobek jest projektowanie związane z wystawiennictwem. To liczne projekty stanowisk i systemów targowych, głównie promujących kraj pochodzenia habilitanta. Współpraca z Ambasadą Indonezji w Warszawie trwała przez ponad dekadę, w tym czasie dr Gumilar zaprojektował wiele stanowisk prezentowanych na ważnych imprezach targowych. Podobnie było podczas współpracy z konsorcjum dziesięciu ambasad Indonezji w Europie i innymi inwestorami. Na przykładzie projektowania stanowisk targowych można zaobserwować rozwój projektowy habilitanta. Pierwsze projekty mają dość schematyczny charakter, oparty głównie na wykorzystaniu systemowych paneli, używanych do budowania stanowisk targowych. Wkład projektanta widoczny jest w doborze kolorystyki i elementów graficznych oraz aranżacji rekwizytów wewnątrz stoisk. Późniejsze projekty mają już śmiały, indywidualny wyraz. Projektant odważnie posługuje się kompozycją elementów w przestrzeni oraz ich kolorystyką. Prezentowane rekwizyty mają odpowiednią przestrzeń wokół siebie, m.in. dzięki zastosowaniu wysp ekspozycyjnych. Przykładem takiej koncepcji jest zestaw stoisk na targach *The 1st Indonesian Expo In Central And East Europe* w kompleksie Warsaw Expo XXI.

Projektowanie stanowisk targowych jest ściśle ograniczone warunkami technicznymi, powierzchnią ekspozycji, materiałami i techniką wykonania, jednak pomimo tych ograniczeń pozostaje tu przestrzeń na działania projektanta wzornictwa. Habilitant to skutecznie udowadnia, łącząc poszczególne elementy w harmonijną całość przestrzennej ekspozycji.

.....

Równocześnie do projektowania stanowisk targowych, habilitant współpracował z tajwańską firmą zajmującą się montażem rowerów w Polsce. Współpraca rozpoczęła się w 2005 i trwała przez 10 lat. Jej początki, to projekty graficzne logotypów firmy i marek produkowanych rowerów, a także opracowania materiałów promocyjnych, katalogów i strony internetowej. W efekcie rozwoju współpracy habilitant w latach 2009–2015 zaprojektował kilkadziesiąt ram rowerowych w różnych wariantach oraz szereg elementów graficznych na ich powierzchniach. Sam projektant w Autoreferacie powściągliwie ocenia ich innowacyjność i wygląd, wskazując na silny wpływ działu marketingu na kształt produktu. Autor docenia w tej współpracy możliwość obserwacji procesu zarządzania produktem oraz eksperymenty technologiczne związane z kształtowaniem ram. Firma zajmuje się produkcją budżetowych i średniej klasy rowerów, co z pewnością przekłada się na ich specyficzny wygląd i brak rewolucyjnych rozwiązań konstrukcyjnych. W niektórych modelach marki *Rayon* sprawia to wrażenie, jakby udziwnionymi liniami ramy na siłę miały zwracać na siebie uwagę. Dodatkowo elementy graficzne cechuje nadmiar zastosowanych środków. Inaczej jest w projektach rowerów dla marki *Extero*, której celem było wejście w segment rowerów wyższej klasy. Tu linie geometrii ram są powściągliwie prowadzone, tworzą efektowne napięcia wraz z oszczędnie stosowaną grafiką. Projektant zdecydowanie lepiej odnajduje się w projektowaniu rowerów w tym segmencie. Jednak różnorodnością projektów dostosowanych do kategorii rynkowych udowodnił swoją elastyczność i umiejętność odpowiedzi na oczekiwania sprzedażowe inwestora. Firma *Spectec Trading* sprzedaje od 70 do 90 tysięcy rowerów rocznie.

.....

Na koniec tej części recenzji jeszcze kilka zdań na temat projektów graficznych, które licznie pojawiają się w Portfolio habilitanta. Część z nich to projekty logotypów dla różnych marek, jak choćby powyżej wspomnianych rowerów. Są one w większości poprawnie zaprojektowane, przenoszą idee firm i produktów stojących za nimi. Chcę jednak zwrócić uwagę na słabszej jakości materiały graficzne prezentowane w portfolio. Te drobne prace komercyjne, które zdarzają się każdemu projektantowi, można dyskretnie wymienić w wykazie, jednak przeznaczenie na nie kilku stron w Portfolio budzi konsternację. Mam na myśli takie prace jak plakat dla Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki w Warszawie czy prezentowane na wcześniejszych stronach zaproszenia (tom 3, s. 32–33), czy dalej materiały promocyjne dla *Vakomtek*. Trudno uznać, że te projekty graficzne wnoszą istotny wkład do dyscypliny sztuk plastycznych, są po prostu mniej udanymi działaniami komercyjnymi. Być może specyficzne wymagania estetyczne klientów spoza Europy miały wpływ na wygląd tych projektów, jednak po stronie projektanta jest dbanie o czytelną kompozycję i umiar w stosowaniu środków graficznych. We wspomnianych pracach pojawia się sporo błędów kompozycyjnych, negatywnie wpływających na czytelność i odczucia estetyczne.

.....

Podsumowując osiągnięcia twórcze habilitanta, należy stwierdzić, że posiada bogaty dorobek projektowy, który w zdecydowanej większości jest dobrej lub bardzo dobrej jakości. Jest projektantem wszechstronnym, który z sukcesami podejmuje się projektów z wielu dziedzin. Wymienione powyżej uwagi krytyczne dotyczą nielicznych projektów i ukazują dr. Gumilara jako autentycznego projektanta, któremu zdarza się popełniać błędy i wyciągać z nich wnioski w dążeniu do doskonalenia warsztatu projektowego. Projekty społecznie odpowiedzialne stanowią odpowiednią przeciwwagę dla typowo komercyjnych działań, jakich się czasem podejmuje. Projektowanie zaangażowane w poprawę jakości życia i zdrowia leży po stronie zainteresowań habilitanta. Świadczą o tym liczne projekty sprzętu medycznego, ale też praca doktorska czy program dydaktyczny w którym często pojawiają się projekty wspomagające funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami.

.....
Ocena wskazanego osiągnięcia.

Wskazane dzieło, jakim jest projekt stacjonarnego respiratora CoViVENTIL–UCM02 wpisuje się w nurt projektowych zainteresowań habilitanta. Urządzenie powstało w szczególnym czasie pandemii, kiedy respiratory były sprzętem deficytowym i potrzebnym w ratowaniu zdrowia. Prace nad stworzeniem nowego polskiego respiratora prowadzone były na Politechnice Bydgoskiej a nad jego powstaniem pracował multidyscyplinarny zespół naukowców z uczelni oraz zewnętrzne firmy i konsultanci. Prace nad projektem odbywały się w szybkim tempie, bo już po miesiącu powstał pierwszy prototyp, uznany przez ekspertów za „najbardziej zaawansowaną technologicznie polską produkcję”. Habilitant został zaproszony do zespołu jako osoba odpowiedzialna za konstrukcję obudowy urządzenia, tak by produkt przygotowany do wdrożenia posiadał wysoką jakość wzorniczą. W założeniu urządzenie miało być proste, nowoczesne w wyrazie, stabilne, ergonomiczne oraz łatwe w obsłudze i produkcji. To ostatnie miało istotne znaczenie, ze względu na finalną cenę respiratora, który powinien być zdecydowanie tańszy od dostępnych na rynku urządzeń. W tym celu zastosowano optymalizację funkcji urządzenia, ograniczając je do niezbędnych. Wobec powyższych ograniczeń słuszna wydaje się decyzja, że obudowa urządzenia zaprojektowana jest tak, by można wykonać ją z blachy lub laminatu, zależnie od możliwości producenta.

Obudowa urządzenia jest zaprojektowana jako monolityczna bryła. Projektant zrezygnował z nadmiaru powierzchni i krawędzi, które pojawiają się we wstępnych koncepcjach i wynikają z konstruowania obudowy z wielu brył. Podzieleniem frontowej ściany na dwie powierzchnie pochylone pod delikatnym kątem projektant uzyskał redukcję optycznego ciężaru bryły. Dzięki zaokrągleniu wertykalnych krawędzi, frontowe powierzchnie łagodnie przechodzą w boczne ścianki. Projektantowi udało się uzyskać efekt prostoty bryły urządzenia, podkreślony tym, że na odchylonym panelu czołowym znalazły się tylko niezbędne elementy.

Zawory tlenu i powietrza znalazły się na bocznej ścianie urządzenia, dzięki temu nie konkurują z zaworami przyłączy pacjenta. Uzupełnieniem powściągliwie zaprojektowanego panelu jest diodowy wskaźnik w postaci poziomej linii. Elementy graficzne panelu rozmieszczone są czytelnie, choć dominuje wśród nich zbyt sugestywnie wyeksponowana nazwa urządzenia. Niedopatrzaniem wydaje się to, że oznaczenie graficzne kierunku przepływu powietrza „od pacjenta” przesłonięte jest na większości zdjęć prototypów konstrukcją zaworu. Na bokach urządzenia oprócz zaworów pojawiają się gniazda przyłączeniowe elektroniki oraz perforacje służące wentylacji urządzenia. Tył obudowy zaprojektowany jest tak, by umożliwić łatwy dostęp do podzespołów urządzenia, poprzez pełne otwarcie drzwiczek. Elementy sterujące urządzeniem i monitorujące stan pacjenta przeniesiono na zamocowany w górnej części obudowy 19 calowy ekran dotykowy. To znak czasu i z pewnością uproszczenie technologiczne. Nie wiem, czy było to zamiarem projektanta, ale urządzenie może budzić skojarzenia z antropomorficznymi robotami z kreskówek, gdzie monitor pełni funkcję głowy, uchwyty po bokach przypominają ramiona a konstrukcja z kółkami kojarzy się z nogami. Takie spojrzenie ociepla wizerunek surowej maszyny o poważnej funkcji.

Biorąc pod uwagę sporą objętość Autoreferatu, habilitant nie poświęcił wiele miejsca na opis wskazanego dzieła. Brakuje w nim uzasadnienia niektórych decyzji projektowych, jak np. kształt uchwytów czy rozstaw kółek. Ich dość dalekie wysunięcie poza obudowę z pewnością ma służyć stabilizacji urządzenia, budzi jednak wątpliwość, czy nie będą działały jak przeszkody podczas poruszania się wokół respiratora. Brakuje też informacji na temat doboru ekranu i w jaki sposób mocowany jest do obudowy respiratora.

Projektant zrealizował założone cele i stworzył współczesną formę obudowy urządzenia o wysokiej jakości projektowej. Opracowany projekt obudowy respiratora, wskazany przez autora do oceny, jest oryginalnym osiągnięciem projektowym, które stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny sztuki plastycznej i konserwacja sztuki. Projekt udowadnia, że w zespołach badawczych pracujących nad sprzętem medycznym ważne miejsce zajmuje projektant wzornictwa. Jego wkład w wizerunek i ergonomię obiektu ma ogromne znaczenie w trakcie jego użytkowania. Istotne jest również zaprojektowanie formy urządzenia tak, by zoptymalizować koszty produkcji oraz wpłynąć na wybór urządzenia przez klienta.

Zaprojektowany prototyp respiratora, którego bryłę zaprojektował dr Gumilar, otrzymał trzy nagrody na Międzynarodowej Wystawie Innowacji i Wynalazków, która odbyła się w 2023 roku w Bydgoszczy: Best National Innovation Award, Gold Award za innowacyjność w kategorii Medycyna, Biotechnologia i Urządzenia Medyczne, Gold Award za innowacyjność i wyjątkowy wkład do wydarzenia E-NOVATE 2023

Habilitant podaje informację, że „obecnie prace nad respiratorem znajdują się na ostatnim etapie (...). Prototyp czekają jeszcze badania w warunkach klinicznych. Ich pozytywny wynik umożliwi dopuszczenie urządzenia do stosowania w szpitalach”.

.....
Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i naukowych

Dr Gumilar od 2019 roku jest pracownikiem badawczo-dydaktycznym na Wydziale Sztuk Projektowych Politechniki Bydgoskiej. Zatrudniony jest na stanowisku adiunkta w Katedrze Wzornictwa, gdzie prowadzi zajęcia na studiach licencjackich (inżynierskich) oraz magisterskich. Praca ze studentami stanowi ważny obszar działalności habilitanta. W części dokumentacji poświęconej dorobkowi dydaktycznemu, autor opisuje autorską filozofię przekazywania wiedzy, metodykę pracy ze studentami, podaje podstawy teoretyczne dla zadań dydaktycznych w poszczególnych semestrach oraz opisuje tryb realizacji tych zadań. W prowadzonej Pracowni Projektowania Specjalistycznego podejmuje tematy odpowiedzialne społecznie, które są bliskie jego zainteresowaniom projektowym. Wśród zaprezentowanych ćwiczeń można zapoznać się z opracowaniami związanymi z funkcjonalnością, ergonomią i wyglądem sprzętu medycznego, wyposażenia szpitali, specjalistycznych urządzeń rehabilitacyjnych czy zabawek dydaktycznych wspomagających naukę osób z upośledzeniami. Zdarzają się także projekty koncepcyjne pojazdów oraz mebli. Zaprezentowane przykłady zrealizowanych przez studentów ćwiczeń świadczą o ich dobrym przygotowaniu na wielu poziomach, poczynając od poszukiwania idei projektu, przez założenia funkcjonalne, po edycję i opracowanie wizualne. Potwierdzają to nagrody zdobywane przez studentów w konkursach związanych z projektowaniem. Do czasu złożenia dokumentacji w sprawie postępowania habilitacyjnego dr Gumilar był promotorem 22 prac dyplomowych na studiach licencjackich oraz 2 prac dyplomowych na studiach magisterskich.

Z precyzyjnych przemyśleń habilitanta na temat metod i treści nauczania oraz z dokumentacji prac studenckich prowadzonych pod jego opieką wynika, że dr Gumilar jest zaangażowanym, dobrze wykształconym, doświadczonym i odpowiedzialnym dydaktykiem.

.....
Oprócz pracy dydaktycznej na macierzystej uczelni, habilitant aktywnie angażuje się w międzynarodową działalność swojego Wydziału. Jest pełnomocnikiem dziekana do spraw kontaktów i współpracy z zagranicą oraz wydziałowym koordynatorem programu Erasmus+. Jest współorganizatorem i uczestnikiem wielu warsztatów dla studentów, w których uczestniczą przedstawiciele uczelni z Austrii, Finlandii, Indonezji i Ukrainy oraz wykładowcy z innych krajów. W latach 2022–2024 habilitant był Koordynatorem Międzynarodowych Programów Badawczych Politechniki Bydgoskiej dla Wydziału Sztuk Projektowych, co zaowocowało nawiązaniem kontaktów naukowych. Od 2022 roku dr Desy Teja Gumilar jest Przewodniczącym Rady Programowej kierunku Wzornictwo, co wiąże się z wieloma odpowiedzialnymi zadaniami.

Habilitant podejmuje się także licznych aktywności na rzecz promocji Kierunku Wzornictwo, takich jak prezentacje, wystawy, wykłady. Wszystko to świadczy o aktywnym uczestnictwie i dużym zaangażowaniu w życie macierzystej uczelni.

.....
Habilitant posiada dorobek w postaci 7 opublikowanych artykułów, nie są one bezpośrednio powiązane z dyscypliną sztuk plastycznych, są pokłosiem pracy na UAM w Poznaniu.

Jako monografię autor zgłosił własny Autoreferat, który jest częścią dokumentacji habilitacyjnej, zatem pominię ją w ocenie. Habilitant przedstawił 21 referatów i prelekcji na konferencjach i seminariach. Część z nich, zwłaszcza 6 ostatnich, wygłoszonych w okresie po zatrudnieniu na Politechnice Bydgoskiej (dawniej UTP), mieści się w obszarze designu i metodyki jego nauczania. Wobec bogatego dorobku projektowego i dydaktycznego, udziału w wielu konferencjach, skromnie wygląda zaangażowanie dr. Gumilara w przygotowanie opracowań takich jak monografie i artykuły w dyscyplinie sztuki plastyczne. Osoba z takim doświadczeniem mogłaby dzielić się nim w opracowaniach związanych z projektowaniem.

.....
Konkluzja

Dr Desy Teija Gumilar jest skutecznym projektantem o dużej wiedzy i bogatym dorobku twórczym, świadczącym o profesjonalnych kompetencjach. Posiada wiele zrealizowanych, oryginalnych osiągnięć projektowych, które wnoszą znaczący wkład w rozwój dyscypliny sztuk plastycznych. Dr Gumilar jest aktywnie zaangażowany w działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną, a jego wkład w rozwój uczelni jest znaczący.

Zgłoszony do oceny projekt obudowy respiratora CoViVENTIL-UCM02, ma realny wpływ na poprawę jakości życia i bezpieczeństwo pacjentów. Projekt ten dowodzi zdolności habilitanta do tworzenia skutecznych rozwiązań w obszarze wzornictwa, łącząc estetykę z funkcjonalnością. Projekt wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny, a tym samym spełnia wymogi określone w art.219 ust.1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023r., poz. 742 ze zm.).

Powyższe uwagi miały na celu rzetelną i kompleksową ocenę osiągnięć dr. Desy Teija Gumilara, które zdaniem recenzenta stanowią mocną podstawę do nadania mu stopnia naukowego. Niniejszym popieram wniosek Pana dr. Desy Teija Gumilara o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Dr hab. Piotr Mikołajczak

